

municipalbestyrelsen har her et Omraade, hvor den kan sige: „Naar vi sige bliv, saa bliver det ved at være, og naar vi give Tilladelse til at det forsvinder, saa forsvinder det.“ Men i § 2 kommer pludselig Amdtsraadet opmarcherende og siger: Vi blæse Kommunalbestyrelsen et Stykke, dens Bestemmelse bethder ingen Ting, det skal være, som vi ville have det. Dernæst kommer saa § 3, og den indeholder en ny Overraskelse, idet man faar at vide, at realiter kunne disse Huslodder slet ikke ophæves hverken med Kommunalbestyrelsens eller Amdtsraadets Samtykke, realiter ikke, det vil sige for de Huslodders Vedkommende, der have en Størrelse fra 1 til 5 Td. Land. Realiter kunne de ikke ophæves, det højeste der kan ske er, at der kan gives Tilladelse til, at et Stykke, der nu ligger som Huslod, kan inddrages, men til Gengæld skal der udlægges et nyt Stykke, af lige saa meget Hartkorn. Naar man nu sammenholder denne Bestemmelse i § 3 med Bestemmelsen i § 2 andet Stykke, saa faar man en noget ejendommelig Opfattelse af § 1, der synes saa absolut. Det vil derfor være rigtigt at stræbe hen til, at sammenarbejde disse Bestemmelser i § 1, 2 og 3 saaledes, at man ikke faar disse Overraskelser, som jeg i alt Fald for min Del har faaet. Med Hensyn til Bestemmelsen om, at det skal iagttages, at der ikke nedlægges en Huslod, uden at der i samme Kommune udlægges en i Stedet for, saa hedder det at det er Lodder fra 1 til 5 Td. Land, der er Tale om. Disse Huslodder gælder det, hvortil der ikke er Tale om, at Sogneraadene eller Amdtsraadene ere forpligtede til at paaje, at der bliver udlagt Huslodder indtil 1 Td. Land i Stedet for de nedlagte. Jeg maa atter gøre opmærksom paa: Hvorfor lader man disse mindre Lodder forsvinde? hvorfor er der ikke Vaand paa disse, medens man binder Lodderne fra 1 til 3, 4 og 5 Tdr. Land. Jeg ser ingen Anledning til at give disse mindre Lodder fri, thi de mindre have ogsaa deres visse Betydning. Saa er der dette, at der staar, at Kommunalbestyrelsen og Amdtsraadene skulle iagttage, at der finder en Udlæggelse Sted til Gengæld for Nedlæggelsen. Er det her Meningen, at Amdtsraadene skulle have denne Iagttagelsespligt uden Hensyn til, om de have haft Spørgsmaalet inde under deres Messfort med Hensyn til Nedlæggelsen eller ikke. Det er ikke ganske klart, og jeg synes, det er noget mærkeligt, at Amdtsraadene skulle være forpligtede til at iagttage, at noget sker Fyldest, som de slet ikke have haft noget som helst at træffe Afgørelse om, og paa den anden Side er det

ret mærkeligt, at Kommunalbestyrelsen skal være forpligtet til — naa, man kan jo finde sig i det — at iagttage, at det sker, som er blevet afgjort af Amdtsraadet trods Kommunalbestyrelsens Vilje.

Det er disse enkelte baade formelle og reelle Indvendinger, som jeg har villet gøre, men som sagt, Fristelsen til at gaa nærmere ind paa det og udtale mig mere vidtløftig om denne Ting, er jo ikke stor, idet jeg har faaet det bestemte Indtryk, at det betragtes som et „for tidligt født Barn“, skønt det er ganske mærkeligt, at det skulde være et for tidligt født Barn, efter som vi som sagt for nogle Aar siden havde Huslodderne for, disse Smaating. Da fandt man, at det var saanfælsøst at tale om, at det ikke var noget fuldmødent Forslag, som var fremme den Gang. Jeg husker, at det tidligere Medlem for Kolding (Berg) udalte sin varme Sympati for Tanken, men mente, at den var ikke rigtig udarbejdet, den trængte til en indgaaende Overvejelse; men saa blev man vred fra den Side, hvorfra Forslaget om Havelodderne var bragt frem, man blev fornærmet over, at nogen vilde udfaste en saadan Kritik af det, som at det ikke skulde være „færdig“. Men det har vist sig at dette Medlem havde Ret, det har vist sig, i det dette tidligere Forslag er forsvundet og nu staa vi overfor Spørgsmaalet om at nedsette en Landbokommission, som skal tage dette op.

Med Hensyn til dette sidste Kommissionen, skal jeg ikke udtale mig. Kan man ikke her hverken ved privat eller ved Regeringens Initiativ komme til en Løsning af dette Spørgsmaal, er det bedre, end slet ingen Ting, at saa en saadan Kommission nedset. Af hvilken Bestaaelse dens Sammenlægning skulde være o. s. v. skal jeg ikke udtale mig om, det har jeg ikke tænkt over, jeg har ikke gjort Regning paa, at det kom til at ligge for sammen med Forslaget om Huslodderne, men det kan jo blive Genstand for nærmere Overvejelse. Til disse Bemærkninger skal jeg indskrænke mig, i det jeg maa udtale, særlig hvad det første Forslag angaar, at jeg kunde ønske at det maatte blive behandlet i et Udvalg og virkelig gjort til Genstand for en indgaaende Overvejelse. Jeg ønsker, at det vil blive behandlet, fordi jeg sympatiserer med Hovedtanken, med de Betragtninger der ligger til Grund for det, og jeg er overbevist om, at der nok med nogenlunde god Vilje kunde komme noget godt ud deraf. Men, som sagt, er det ikke Meningen, er det jo noget, som allermindst jeg kan have nogen Indflydelse paa, og kunde vi, som jeg sagde før, ikke naa frem til noget,